

Nieuwsbrief

In deze Nieuwsbrief

1000 jaar Massemen: activiteiten

Het Rekeningenregister van de Broederschap van het Allerheiligste

De catalogoog van het ‘strict gulden’ van de broederschap

Erfgoed en cultuur

Verschijnt 3 keer
per jaar
Augustus 2019
23ste jaargang

Colofon

Erevoorzitter

Alfons Rasschaert

Voorzitter

Erik Van der Haegen

erik.van.der.haegen@telenet.be

Ondervoorzitter

Hubert Keuppens

hubertkeuppens2@telenet.be

Ere-secretaris

Willy Tondeleir

Penningmeester/secretaris

Fernand Schamp

fsw1@skynet.be

Museumgids

Luc Bontinck

luc.bontinck2@telenet.be

Tentoonstellingen

Christiane Van Impe

vanimpe.christiane@skynet.be

Bibliotheek

Karel François

françois.vanherreweghe@telenet.be

Bestuursleden

Jeroen Trio

jeroen.trio@wetteren.be

Martin Bogaert

bogaertmartin8@gmail.com

Erik Lorré

e.lorré@telenet.be

Koen Luyckx

koenraad.luyckx@telenet.be

Inhoud

Voorwoord	1
1000 jaar Massemen: activiteiten	2
Kermistentoonstelling	3
Wetteren bevrijd	4
Het rekeningenregister van de Broederschap van het Allerheiligste	5
De catalogoog van het 'Strict gulden' van de broederschap	11
Erfgoed en cultuur	14

Werkgebied

De gemeenten Wetteren, Massemen en Westrem.

Museum

Openingsdagen en -uren voor 2018, zie achteraan deze nieuwsbrief. Een bezoek aan het museum is altijd mogelijk. Maak een afspraak via fsw1@skynet.be (Fernand Schamp) of via de dienst Toerisme, Markt 1, 9230 Wetteren (ingang via de Kerkstraat) tel. 09 366 31 04.

Lidmaatschap

Het lidmaatschap bedraagt 12 euro voor één jaar. Lid worden kan tijdens de openingsuren van het museum of door overschrijving op rekeningnummer BE21 0682 1293 2003.

Meewerken aan dit tijdschrift

Elke bijdrage over Wetteren, Massemen of Westrem over een heemkundig of historisch onderwerp komt in aanmerking voor opname in de Nieuwsbrief. De redactie behoudt zich het recht voor artikels te aanvaarden of te weigeren. Mail je bijdrage door naar fsw1@skynet.be (Fernand Schamp) of zend ze naar de Koninklijke heem- en geschiedkundige kring Jan Broeckaert, p.a. Kerkstraat 31, 9230 Wetteren.

80 jaar Heem- en Geschiedkundig Kring, 75 jaar Bevrijding

In het voorjaar kon je niet alleen genieten van een zacht ontwaken van de lente, in ons museum bezocht je ongetwijfeld de tentoonstelling rond Tricosporta, de textielfirma van de familie Huylebroeck. Je kon er steevast Louki Huylebroeck, ja Louki van de kevertaartjes, vinden die graag meer uitleg gaf over het 'sportieve' verleden van het bedrijf van haar ouders.

Je bezocht dan tegelijk ook de tentoonstelling die we hadden opgezet naar aanleiding van het verschijnen van het boek van Piet Cassiman over het 'Institut Saint-Pierre', voorloper van het huidige Sint-Gertrudiscollege.

Met het uitbreken van de zomer was het koel vertoeven in de onderste regionen van het oud-gemeentehuis, waar we een tentoonstelling hadden opgezet over de soms eeuwenoude kledij die we in het museum bewaren. Op het achterblad van deze nieuwsbrief geven we enkele foto-impresies van deze tentoonstelling waarvoor we op 3 juli een wel heel druk bijgewoond toonmoment organiseerden.

Met Wetteren-kermis in zicht zijn we momenteel bezig met het in elkaar steken van onze jaarlijkse kermistentoonstelling die dit keer een overzicht zal proberen te geven van 80 jaar heemkunde en geschiedenis in Wetteren. Aan te bevelen. Kijk op pagina 3 voor de uitnodiging.

80 jaar al bestaat onze kring, gesticht net voor het uitbreken van Wereldoorlog II. En het is ook 75 jaar geleden dat Wetteren bevrijd werd. Dit wordt door het gemeentebestuur (het gemeentearchief) herdacht en gevierd met een tentoonstelling, met de opening van een bevrijdingspleintje en de inhuldiging van een herdenkingsmonument en infopaneel, met de vertoning van de film Dunkerque, met een parade van militaire voertuigen op de Markt en door het centrum van de gemeente, en met bunkerwandelingen. In Massemen organiseren de mensen van 1000-jaar Massemen tijdens Massemen-kermis een Café René. Je vindt het volledige programma rond de herdenking van de Bevrijding hierna op pagina 4.

Tot slot, de foto's op de voorpagina, welk oud boek zou dat wel kunnen zijn. Het is een kasboek van een niet meer bestaande Broederschap van het Allerheiligste Sacrament des Altaars, in de parochiekerk van Wetteren gesticht in 1701 en actief geweest tot 1972. We kregen het ten geschenke en schenken het op onze beurt aan het parochie-archief van Sint-Gertrudis, waar het herenigd wordt met andere oude boeken en documenten van de broederschap. Je vindt een bijdrage over het register vanaf pagina 5.

Kom je nog eens in de Sint-Gertrudiskerk, ga dan zeker in de rechterzijbeuk kijken naar de 'catalogoog' die daar hangt en die door de broederschap van het allerheiligste werd gebruikt als ledenlijst. Een merkwaardig meubel. We hebben er een foto van afgedrukt op pagina 11.

Hubert Keuppens
ondervoorzitter

1000 jaar Massemen : activiteiten

Foto: Diederik en Beatrijs, de reuzen van Massemen, op wandel: Oogststoet 2019. © Wesley Poelman

- 11 u.: inhuldiging schoorsteen
- 16 u.: folkfeest

Oost-Vlaamse molendag

- zondag 6 oktober 10-18 u.
- Van Hauwermeirsmolen, Watermolenstraat 64
- maaldemonstraties, verkoop meel en bloem

Sint-Maarten: eucharistieviering en vespers

- zondag 10 november 10 u. en 16 u.
- eucharistieviering m.m.v. parochiekoren en lokale musici
- vespers = avondgebed, met gregoriaanse gezangen

Sint-Maarten: feestelijke intrede, lampionnentocht, Sint-Maartensvuur

- maandag 11 november
- 16 u.: intrede in kerk; 17 u.: lampionnentocht Sint-Martinuswijk; 18 u.: Sint-Maartensvuur op terrein van de scouts

Slotweekend: Kerstmarkt, Kerkconcert, vuurspektakel

- Zaterdag 7 en zondag 8 december
- Dorp Massemen en kerk
- kerstmarkt: zaterdag vanaf 18 u. en zondag vanaf 15 u.; kerkconcert op zaterdagavond, vuurspektakel ter afsluiting feestjaar zondag om 18 u.

Familiezoektocht in en rond Massemen

- nog tot 30 september

Massemen Kermis: Café René (cfr. Allo Allo)

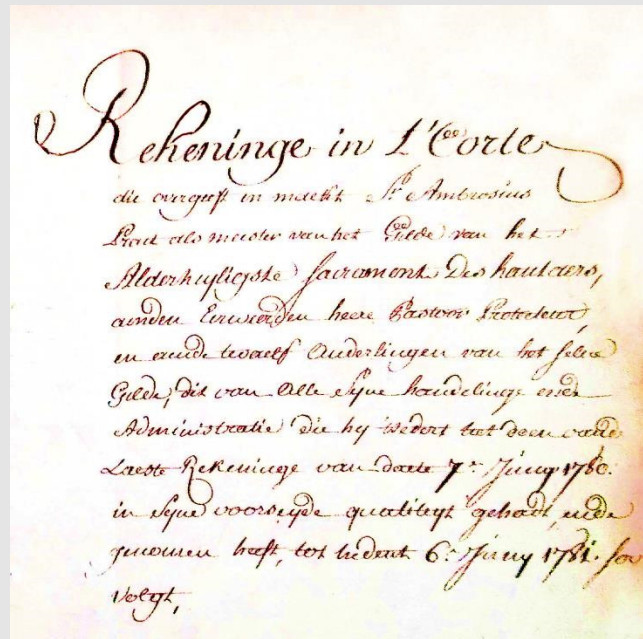
- vrijdag 6 tot zondag 8 september
- kermistent op Dorp
- met muziek van tijdens en na WO II

Massemen Kermis: KFO Volksoepbeuring

- vrijdag 6 tot zondag 8 september
- Dorp Massemen
- muzikale omlijsting Massemen Kermis
- afgesloten met grote worstenbarbecue

Open monumentendag: het 'schouw'spel van de rechte schoorsteen

- zondag 8 september 10-18 u.
- Van Hauwermeirsmolen, Watermolenstraat 64
- rondleidingen, maaldemonstraties, tentoonstelling

Onze Heem- en Geschiedkundige kring bestaat 80 jaar

Uitnodiging op de opening van de kermistoonstelling en receptie

Bij deze wordt u vriendelijk uitgenodigd op de receptie in ons museum, Markt Wetteren, op zaterdag **31 augustus 2019** om 17 uur.

Gelieve uw aanwezigheid op deze receptie te melden per mail aan fsw1@skynet.be of telefonisch op het nummer 09 369 17 63.

De Gilde van het Allerheiligste Sacrament

De opening van onze kermistoonstelling gaat samen met de overhandiging van het register van de rekeningen van het Gilde van het Allerheiligste Sacrament des Altaars, aan de heer deken Yvan Stassijns en de Kerkraad van Sint-Gertrudis.

80 jaar Heemkunde en Geschiedenis

De Kermistoonstelling zal gewijd zijn aan het 80-jarig bestaan van onze Koninklijke Heem- en Geschiedkundige Kring 'Jan Broeckaert'.

Openingsuren museum

Zaterdag 31 augustus 2019: receptie om 17 uur. Het museum blijft open tot 19 uur.

Zondag 1 september 2019: van 10 tot 12.30 en van 14 tot 19 uur.

Dinsdag 3 september: van 10 tot 18 uur.

Zaterdag 7 september, 5 oktober en 2 november van 14 tot 18 uur.

Vrijdag 30 augustus 2019

- 19.45 uur : Opening en duiding tentoonstelling "75 Jaar Bevrijding" van Wetteren in Sint-Gertrudiskerk door Lieve De Gelder, Schepen van Vaderlandslievende Verenigingen. (Deuren om 19.30 uur.)
- 20.00 uur : Bevrijdingsconcert met Wim Van Poucke, Shana Oyen en Wetters gelegenheidsorkest onder leiding van Freddy Couché, gevolgd door een receptie.
(gratis toegang, reserveren via 09 369 00 50 of archieff@wetteren.be)

Woensdag 4 september 2019

- 19.00 uur : Opening Bevrijdingspleintje Aard en inhuldiging herdenkingsmonument en infopaneel Bevrijding van Wetteren.
- 20.00 uur : Film *Dunkerque* met inleiding op de film in cc Nova door Kolonel SBH b.d. en ondervoorzitter van de Koninklijke Verbroedering 5 Linie Roger Housen.
(gratis toegang, reserveren vanaf maandag 19 augustus 13.30 uur aan de balie van cc Nova of via internet)

Vrijdag 6 september 2019

- 12.00 tot 17.00 uur : Militaire voertuigen op de Markt en rondrit door het centrum van de gemeente.

Vrijdag 6 tot en met zondag 8 september 2019

- Doorlopend : *Café René* op het Dorpsplein van Massemen door Buurtcomité THOG ter gelegenheid van 1.000 jaar Massemen tijdens kermis Massemen. (Vrijdag vanaf 21.00 uur, zaterdag vanaf 18.00 uur, zondag vanaf 16.00 uur.)

Zondag 8 september 2019

- 09.00 tot 18.00 uur : Doorlopend bunkerwandelingen in Kwatrecht.

— De tentoonstelling kan u bezoeken op —

Zaterdag 31 augustus	van 10 tot 12 uur en van 14 tot 18 uur	Donderdag 5 september	van 10 tot 12 uur en van 14 tot 18 uur
Zondag 1 september	van 14 tot 18 uur	Vrijdag 6 september	van 10 tot 12 uur en van 14 tot 18 uur
Dinsdag 3 september	van 10 tot 18 uur	Zaterdag 7 september	van 10 tot 12 uur en van 14 tot 18 uur
Woensdag 4 september	van 10 tot 12 uur en van 14 tot 18 uur	Zondag 8 september	van 12 tot 18 uur

Hou er rekening mee dat er in de voormiddag een begrafenisplechtigheid kan plaatsvinden en u de tentoonstelling dan niet kan bezoeken.

Het Rekeningenregister van de Broederschap van het Allerheiligste

In 2018 liet onze heem- en geschiedkundige kring enkele verbeteringen aanbrengen aan de tentoonstellingskasten van het museum. Schrijnwerker-meubelmaker Luc Leirens bracht daarvoor enkele uren door in het museum en kwam met ons in gesprek. Hij wist te vertellen dat bij hem thuis een oud boek, dat via zijn vader in zijn bezit was gekomen, stof lag te vergaren, en dat hij het wel wilde schenken aan het museum.

Dat oude boek bleek een register te zijn waarin het ‘Gilde van het Alderheiligste Sacrament des Autaers’, verbonden aan de parochiekerk van Wetteren, zijn inkomsten en uitgaven bijhield vanaf het werkjaar 1780-1781 tot 1972! De laatste gildemeester was architect Jacques Leirens, de vader van.

Eén van de eerste ingeschreven uitgaven was de aankoop van het register bij boekdrukker D’Hert uit Aalst, voor een bedrag van 1 pond, 1 schelling en 10 groten Vlaams courant. D’Hert was boekbinder, -drukker en -verkoper. In zijn winkel in de Zoutstraat verkocht hij ook pennen, papier, prijsboeken en registers.¹

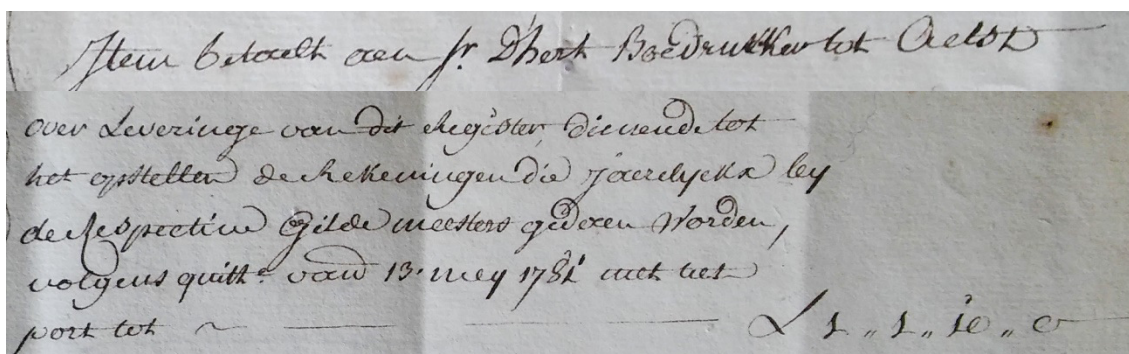
Op de rug van het register konden we ‘ALDER H. REKENING LITTER B lezen. Er moest dus logischerwijs een ouder register A bestaan hebben. We werden gesterkt in onze overtuiging doordat aan de kant van de uitgaven voor het eerste werkjaar 1780-1781 het tekort van het vorige werkjaar werd ingeschreven.

Het parochiaal archief van Sint-Gertrudis

Gemeentearchivaris Jeroen Trio, in de dekenij bezig met de inventarisering van de Wetterse parochiearchieven, vestigde onze aandacht op de daar aanwezige registers van oude vrome

¹ Daniël D’Herdt, De boekhandel en het boekdrukkersbedrijf in Aalst van 1700 tot 1830, p.88 en volgende. In: Het Land van Aalst, jg 48, 1996, nr 2.

genootschappen. Een buitenkans want van de meeste broederschappen uit het ancien régime is slechts weinig of zelfs geen archief bewaard. We vonden bij een eerste bezoek aan het parochiearchief twee registers terug van de broederschap. Het eerste bevatte de rekeningen vanaf het werkjaar 1726-1727 tot en met 1779-1780, de onmiddellijke voorganger dus van het geschonken register. Het tweede was een namenregister, moeilijk exact te dateren, maar zeker uit de eerste jaren van de 18de eeuw.

Item betaelt aan fr. Theet Broederschap tot Oelst
over Leveringe van het register die vonden tot
het opstellen der rekeningen die jaerlijck ley
der respectievelijk Gilde meesters gegeven worden,
volgens quitt. van 13. may 1781 met een
port tot ~ ~ ~ ~ ~ L 2 " 1 " 10 " 0

We namen de drie registers door en vonden niet alleen rekeningen en namenlijsten terug, maar hier en daar ook een schriftelijke neerslag van genomen beslissingen, wat doet vermoeden dat er niet altijd of misschien zelfs nooit een afzonderlijk verslagboek heeft bestaan. In het namenregister troffen we ook het waarschijnlijk oorspronkelijke reglement aan van de broederschap. Ere-notaris Christian De Smet, die samen met oud-burgemeester Marc Gybels meehelpt aan de inventarisering van het parochie-archief, vond ook de akte waarbij paus Clemens XI de stichting van de broederschap goedkeurde en de nodige aflaten verleende.² De gemeentearchivaris deed de suggestie om het aan ons geschonken register te herenigen met de twee andere registers en het dus op onze beurt te schenken aan het archief van de parochie Sint-Gertrudis. Suggestie waarop we graag zijn ingegaan.

Bewaard gebleven reglementen

Zelf bezit onze Kring enkele exemplaren van de ‘standregelen’ van de broederschap uit 1898 en 1949.³ Jan Broeckaert wist dat de broederschap in 1747 een boekje had laten drukken ‘Tot Ghendt by de weduwe Petrus de Goesin en zoon, woonende in de Velt-straete’. Een boekje dat ging onder de titel ‘Cort begryp der regulen, privilegien ende aflaten van de broederschap van het alder-heylichste sacrament des autaers; in-ghestelt in de parochiaele kercke van Wetteren, Lande van Dendermonde, den 16. october 1701’. Hierin vonden we hetzelfde reglement terug als dat in het namenregister.⁴ Broeckaert had de titel aangetroffen in de Bibliographie gantoise van Ferdinand Vander Haegen. Deze bibliothecaris van de Gentse universiteitsbibliotheek, verzamelde en beschreef in zijn 7-delig werk alle drukwerken die hij kon terugvinden van alle Gentse drukkers van 1483 tot 1850.⁵ De universiteitsbibliotheek bezit nog altijd een exemplaar van het ‘Cort begryp’. Iedereen kan het online inkijken via de volgende link: <https://lib.ugent.be/en/catalog?q=cort+begryp+wetteren>.

² Marc Gybels is voorzitter en Christiaan De Smet is lid van de kerkfabriek van de Sint-Gertrudisparochie.

³ Gilde van het Allerheiligste Sacrament des Altaars ingesteld in de Parochiekerk van Wetteren, den 16 october 1701, en ingelijfd in het Broederschap der Gedurige Aanbidding den 25 juni 1782 : standregelen van het gilde, vernieuwd en uitgegeven ten jare 1898 en 1949.

⁴ Jan Broeckaert / Geschiedenis van Wetteren. - Gent : L. Hebbelynck, 1862, p. 134.

⁵ Ferdinand Vander Haegen / Bibliographie gantoise. - recherches sur la vie et les travaux des imprimeurs de Gand: 1483-1850. - Gand, Vanderhaeghen, 1858-1869, dl. 3, p. 193, nr. 2776.

Jan Broeckaert vermeldde nog een tweede druk die in 1782 verscheen bij Du Caju in Dendermonde⁶, wellicht naar aanleiding van het samengaan in dat jaar van de broederschap van het allerheiligste met de broederschap der Gedurige Aanbedding.⁷ Van deze tweede druk hebben we nog geen exemplaar kunnen terugvinden.

De standregelen uit 1949 en 1898 zijn samen met het Cort begryp van onschatbare waarde om de werking van de broederschap te leren begrijpen.

**CORT BEGRYP
DER
REGULEN,
PRIVILEGIËN
ENDE
AFLAETEN
VAN HET
BROEDERSCHAP
VAN HET
ALDER-HEYLIGHSTE
SACRAMENT**

DES AUTAERS;
In-ghesfelt in de Parochiaele Kercke
van
WETTEREN,
Lande van Dendermonde.
Den 16. October 1701.

Tot GHENDT, by de Weduwe *Petrus
de Goefin en Soen*, woonende in de
Velt- Straete. 1747.

Rond 1780 bestond de broederschap uit een ‘gemeyn broederschap’ waarvan iedereen, zowel mannen als vrouwen, lid kon worden, en een ‘strict gulden’ waartoe alleen voldoende kapitaalcrachtige mannen werden toegelaten. Inderdaad, wie lid wilde worden van het ‘strict gulden’ moest toen een inkomgeld betalen van 35 schellingen, of ongeveer het gemiddelde maandloon van een arbeidersgezin met 5 gezinsleden. Daarbovenop kwam nog een jaarlijks lidgeld van 5 schellingen en 10 groten.

In 1780 werd de broederschap bestuurd door de pastoor die optrad als protecteur, beschermheer, zeg maar geestelijk toezichthouder en 12 ouderlingen (de op dat moment 12 oudste gildebroeders). Het bestuur koos uit de gildebroeders elk jaar één nieuwe gildemeester die twee jaar in functie bleef. Het eerste jaar assisteerde hij de gildemeester die het jaar ervoor was gekozen, het tweede jaar moest hij als rendant de rekening bijhouden. Er was een griffier die geen stemrecht had.

Het werkjaar van het gilde liep van juni tot juni. De door de rendant opgemaakte rekening werd voorgelezen tijdens de jaarlijkse vergadering van de gildebroeders - normaal op de tweede zondag van juni - nadat ze de woensdag ervoor was goedgekeurd door het bestuur.

In 1898 en 1949 bestond er geen onderscheid meer tussen een ‘gemeyn broederschap’ en een ‘strict gulden’. Er was ook maar één gildemeester in plaats van twee, die werd gekozen voor onbepaalde tijd en deel uitmaakte het bestuur, dat verder, zoals voorheen, bestond uit de protecteur en 12 ouderlingen. De griffier moest aanwezig zijn op de vergaderingen, maar had geen stemrecht.

Alleen mannen (dus geen vrouwen meer) van minstens 16 jaar die in de parochie woonden konden door het bestuur aanvaard worden als gildebroeder, mits het betalen van een inkomgeld in 1898 van 2,5 frank en een jaarlijks lidgeld van 5 fr., in 1949 respectievelijk 10 en 60 frank.

Het rekeningenregister van 1780-1972

Keren we terug naar het register dat we ten geschenke kregen van de heer Luc Leirens. We keken het na en stotten op enkele hiaten. Door de tijdsomstandigheden werd geen rekening opgesteld en goedgekeurd in 1786, 1787, 1788 en 1789. Immers op 8 april 1786 verscheen een edict waarbij keizer Jozef II alle bestaande broedersschappen afschafte en verving door één

⁶ Jan Broeckaert, *Geschiedenis van Wetteren* (1862), p. 134.

⁷ Ere-notaris Christiaan De Smet vond voor ons de brief waarbij het bisdom aan de broederschap liet weten dat ze zou samengaan met de broederschap van de gedurige aanbidding.

nieuwe 'Broederschap van de werkende liefde van den even-naesten, hebbende den Zaeligmaeker J.C. voor beschermenden Patroon'. Elke broederschap moest een inventaris opmaken van haar bezittingen en schulden en die overmaken aan een speciaal daarvoor in het leven geroepen comité. In dat comité zetelden de burgemeester, de oudste schepen, de griffier en de eerste officier van de gemeente. De goederen van de afgeschafte broedersschappen zouden naar de nieuwe broederschap gaan.⁸ De inventaris van de broederschap van het allerheiligste hebben we - als die al werd opgemaakt - (nog) niet teruggevonden en of de broederschap van de werkende liefde in Wetteren werkelijk gewerkt heeft, daarover blijven we voorlopig in het ongewisse.

Op 2 juni 1790 maakte de rendant (Philippus Vereecken) in de aanhef van zijn rekening allusie op de vier jaar durende onderbreking in de werking van de broederschap: "Rekeninge in 't corte die overgeeft Philipus Vereecken... aenden Eerweerden heere Pastoor Protecteur en andere twaelf auderlingen... van alle sijne handelinge, ende administratie die hij tsedert d'ervatinge vande publike oeffeningen... genomen heeft...".

De volgende rekening die ontbreekt is die voor 1799-1800. De rekening van het jaar ervoor was al heel summier en bevatte geen ontvangen lidgelden. Op 3 juni 1801 liet rendant Pieter Jozef Demeijere een rekening goedkeuren voor de twee vorige werkjaren (1799-1800 en 1800-1801). Daarin staat de ontvangst van lidgelden zowel voor 1800 als voor 1801. De werking van de broederschap was dus toch niet helemaal stilgevallen. En dat ondanks een reeks anti-kerkelijke maatregelen van de Franse bezetter: het verbod op alle uitwendige tekenen van godsdienstigheid zoals klokkengelui, kruisen en heiligenbeelden en processies op de openbare weg, de verplichting voor de priesters om de eed van haat aan de monarchie en de eed van

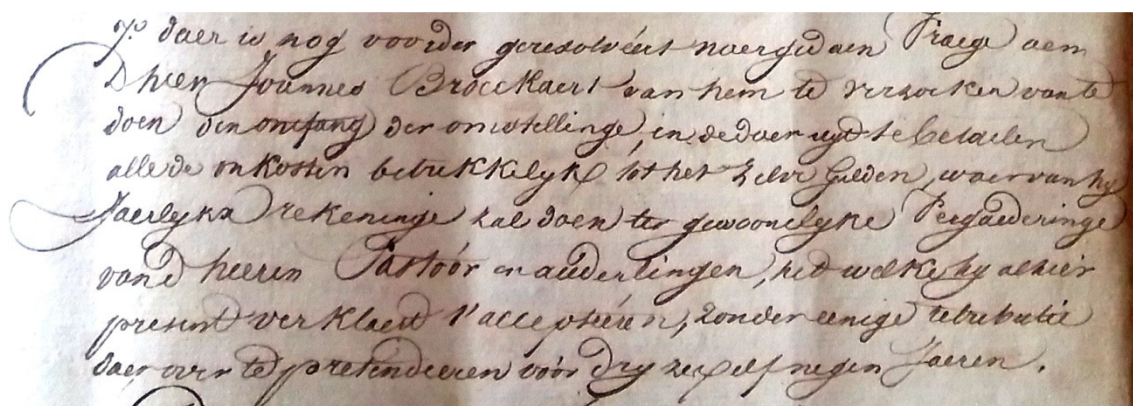
⁸ Edict van den 8. April 1786. Raekende de Afschaffing van de Broedersschappen opgerecht in de Kerken en Kapellen welkdaenig die mogen wezen in dit Land, ende de Opreging van een nieuw Broederschap onder de benomeinge van de werkende Liefde van den Even-naeseten, hebbende den Zaelighaemker J.C. voor beschermenden Patroon.

trouw aan de republiek af te leggen, het sluiten van pastorijen en kerken. Het concordaat van Napoleon van 1801 zou de verhoudingen tussen kerk en staat weer normaliseren.⁹

Vanaf 1801 en tot 1939 legden de rendanten elk jaar een rekening ter goedkeuring voor. Voor het werkjaar 1939-1940 schreef de griffier wel de rekening over in het rekeningenregister, maar ze werd, wellicht wegens oorlogsomstandigheden, pas goedgekeurd op 7 augustus 1946, samen met één overkoepelende rekening voor 1940-1946. Daarna kon de griffier weer elk jaar en dat tot en met 1964-1965 een goedgekeurde rekening inschrijven, eindigend met een batig saldo van 29463 frank. Toen viel de werking blijkbaar stil en pas in juni 1969 en ook in 1970 en 1971, noteerde de griffier enkele inkomsten en uitgaven. Op 26 januari 1972 werd nog 14 frank voor een 'potteke koperglas' betaald en griffier Albert De Wilde sloot dan, nadat hij een batig saldo van 4735 frank op een depositoboekje had gestort, definitief de boeken.

Van twee naar één gildemeester

Tot 1823 werd de rekening elk jaar door een andere gildemeester / rendant opgesteld. Aan deze regeling kwam een einde toen **Joannes Broeckaert**, die in 1823 werd gekozen als gildemeester, in mei 1824 aanvaardde om voortaan (eerst voor drie, zes en negen jaar, daarna tot aan zijn overlijden in 1857) de financiën van het gilde bij te houden. Meteen had het gilde nog maar één gildemeester, tevens rendant, voor vele jaren.

g. daer is nog voorders geresolveert naerjudaen (Vraag) aen
dheen Joannes Broeckaert van hem te verzoeken want
doen den omvang der onstellige, in de daer uyt te betalen
allewyl onkosten betrukt kelyk tot het h. elv. gilden, waer van hy
jaerlyke rekening kal doen ter gewoonlyke begaedinge
vond heeren Jattoor en auderlingen, het welck hy alreer
jorennt verkleed vacceptieen, zonder enige tributie
daer over te pretendeeren vint drey negen jaren.

Gildemeester Joannes Broeckaert aanvaardde tijdens de vergadering van 2 mei 1814 van de protecteur en de 12 ouderlingen om voortaan de financiën van het strict gulde bij te houden.

Joannes Broeckaert (1775-1857) woonde in 1796 als 21-jarige nog bij zijn ouders aan de Markt, waar zijn vader Petrus een winkel dreef. Hij gaf toen als beroep 'sokkenmaker' op.¹⁰ In het register van de rekeningen staat dat hij handelaar was. Joris Clinckspoor bevestigt dat in zijn boek over Jan Broeckaert.¹¹ Hij bleef vrijgezel. Hij werd opgevolgd door zijn neef **Edouard Anton Leirens** (1819-1892), bierbrouwer, zoon van Ivo Leirens (koopman) en Antonia Broeckaert. Diens zoon **Alfons Leirens** (1863-1931), ook brouwer, werd op zijn beurt in de jaarvergadering van 10 juni 1891 aangesteld als nieuwe gildemeester. Hij was de broer van Florimond Leirens die op 4 september van dat jaar bij koninklijk besluit tot burgemeester werd

⁹ Zie hierover: Leo Pée / De Dendermondse geestelijkheid in de schaduw van de Frygische muts : de geestelijkheid en de geestelijke instellingen in het decanaat en Land van Dendermonde tijdens de Franse overheersing (1792-1815). In: Gedenkschriften van de Oudheidkundige Kring van het Land van Dendermonde, XXII, 2003 (jaarboek), pp. 5-245.

¹⁰ Gemeentearchief Wetteren Volkstelling 1796. Het gezin Broeckaert is terug te vinden onder het volgnummer 267.

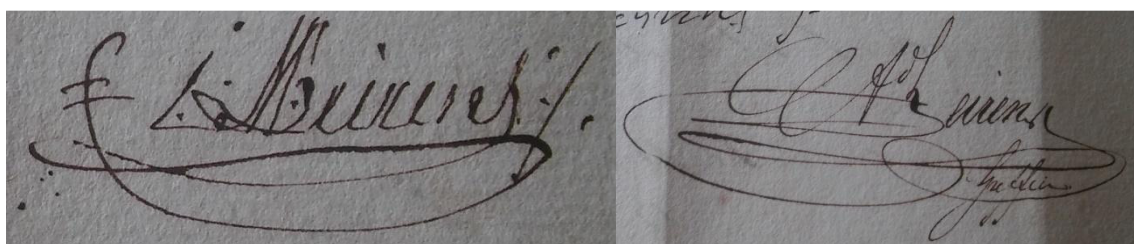
¹¹ Joris Clinckspoor / Jan Broeckaert. - Wetteren : Universa, 1987, p. 51.

benoemd. Alfons Leirens bleef in functie tot zijn overlijden op 1 april 1931. De rekening voor 1930-1931 werd in juni voorgelegd door de griffier René Dhondt, maar het was **Edward Leirens** (1898-1965), zoon van, die van 1931 tot aan zijn overlijden in 1965 optrad als nieuwe gildemeester. Architect **Jacques Leirens**, alweer zoon van, was de laatste gildemeester. In 1972 werden zoals gezegd de boeken definitief toegedaan.

De griffiers

Jacques Leirens (1758-1834) was pas 20 jaar oud en nog geen notaris toen hij in 1778 griffier werd van het strict gulden. Hij oefende zijn taak gedurende 35 jaar uit. De rekening voor 1784-1785 werd bij uitzondering niet door hem ingeschreven en ondertekend, maar door zijn vader Livinus Frans Leirens (° +/- 1720). De rekening voor 1795-1796 werd opgesteld en mede ondertekend door zijn neef Jan Baptiste Leirens (° 1758). De rekeningen 1797-1798, 1798-1799 en 1800-1801 werden alleen door de rendant ondertekend, niet door griffier Jacques Leirens. In 1813 bood hij zijn ontslag aan en stelde zijn zoon **Charles Marie Leirens** (1798-1854), die nog maar net 15 jaar geworden was, voor als zijn opvolger.

Charles Marie Leirens werd later eveneens notaris en was onder andere in 1841 medestichter van de koormaatschappij Volharding. Hij bleef griffier tot het jaar van zijn overlijden. Zijn opvolger tekende ook met Leirens en deed dat een laatste keer in 1876. We vermoeden dat het **Jan Frans Adolf Leirens** (° 1829) was, notaris, gemeenteraadslid en schepen). De rekening van 1876-1877 werd nog in hetzelfde handschrift opgesteld.

Handtekening Charles (Marie) Leirens

Handtekening (Jan Frans) Adolf Leirens

Charles Veeckman begon vanaf de rekening 1878-1879 te ondertekenen als griffier tot en met de rekening van 1900-1901. Zijn opvolger vonden we nog niet terug. Vanaf de rekening 1929-1930 tot die van 1963-1964 ondertekende **René D'hondt** als griffer van de broederschap mee de rekeningen. De rekening van 1964-1965 werd in een ander handschrift opgesteld en werd door niemand ondertekend. **Albert De Wilde** was de laatste griffier (tot einde januari 1972) van het gilde.

Misschien ben je nog lid geweest van de Broederschap van het Allerheiligste. Dan kan je ons wellicht meer vertellen over de werking ervan na de tweede wereldoorlog. Of misschien heb je thuis nog documenten, boekjes of fotomateriaal van en over de broederschap liggen. Dan kan je ons helpen om de geschiedenis van de broederschap te vervolledigen. Neem gerust contact op via lodewijkkm@gmail.com.

De catalogoog van het ‘strict gulden’ van de broederschap

De rechterkruisbeuk van de oude kerk van Wetteren, die ongeveer in het midden van de huidige Markt stond, was ingericht - o.a. met een altaar en een gildebank - voor de broederschap van het Allerheiligste Sacrament.¹² Daar hing ook de catalogoog van het ‘Strict gulden’ van de broederschap.

Bij catalogoog denken we spontaan aan de catalogus van een bibliotheek of van een (postorder)bedrijf. Hier is het evenwel een eikenhouten meubel waarin vakjes gemaakt zijn waar kaartjes met de namen van de leden van het ‘strict gulden’ ingeschoven kunnen worden. De catalogoog fungeert dus als ‘ledenlijst’. Het was in de 17de en 18de eeuw gebruikelijk om in de kerk tegen een muur of een kolom een namenlijst van de proosten, dekens, raadsheren of leden van een broederschap te hangen.¹³

Catalogoog van de broederschap (foto Freddy Bouw)

De catalogoog in het weekblad ‘De Schelde’

Karel Schepens (1858-1930) heeft het over de catalogoog in een van zijn bijdragen over het verleden van Wetteren die zijn verschenen in het weekblad ‘De Schelde’ tussen 1906 en 1929.

*“Het Allerheiligste behield slechts onder zijne talrijke en kostbare kerkversierselen, de kataloog, die als bekroning de pelikaan zijne jongenen voedende met zijn bloed, draagt, en boven de eigentlijke naamschuijjes eene sierlijke draperij door engelen gehouden, te zien geeft. Dit gildemeubel komt uit een te Wetteren bestaand werkhuis in de laatste helft der XVIIIe eeuw. De baas, met name **JACOB CROMMANDY**, voerde in vele kerken van Vlaanderen zijne kunst uit. In het ons naburige Smetlede bezit de kerk van hem eene communiebank.”¹⁴*

De pelikaan is gaan vliegen

In de zijbeuken van de huidige Sint-Gertrudiskerk (ingewijd op 24 september 1866) werden ter ere van verschillende heiligen en van het heilige sacrament des Altaars afzonderlijke kapellen ingericht.¹⁵ In een van de rechterzijbeuken kan nu nog altijd de catalogoog van de broederschap bezichtigd worden, zonder de engelen evenwel en zonder de pelikaan en haar jongen. Die zijn

¹² René Uyttendaele / Wetteren 1780-1900. – Wetteren : Universa, 1980, p. 232.

¹³ Firmin De Smidt, De “Modelle” van de kataloog van de Confrerie van de Berechtinge in de Sint-Niklaaskerk te Gent.

¹⁴ Weekblad De Schelde, februari 1927.

¹⁵ Fr. De Potter en J. Broeckaert / Geschiedenis van Wetteren. – Gant : Annot-Braeckman, 1891, p. 176 en 179.

na de bijdrage van Karel Schepens in het ‘Scheldeke’ blijkbaar weggevlogen (beschadigd? ontvreemd?...).

De pelikaan die haar jongen voedt met haar eigen bloed staat al sinds de 2de eeuw symbool voor de zelfopoffering en opstanding van Jezus Christus. Het verhaal zou zijn oorsprong vinden in de rode broedplek die de pelikaan tijdens de broedtijd op haar borst krijgt. Volgens de

Physiologus, een vroeg-middeleeuws populair theologisch en allegorisch werk, doodde de pelikaan haar opdringerige jongen met een klap van haar vleugels. Na drie dagen wekte ze hen weer tot leven, door zich in de borst te prikken en hen met het bloed uit de wonde te besprenkelen. In andere versies was het een slang die de jongen doodde, of drukte de pelikaan haar jongen zo liefdevol aan de borst dat ze stikten.¹⁶

*Pelikaan die haar jongen voedt. Uitvoering in hout.
Te zien in het Begijnhofmuseum Turnhout¹⁷*

De protecteur ziet het brood der engelen

Bekijken we de catalogoog van dichterbij, dan kunnen we boven de naamschuifjes de zinsnede ‘Ecce panis angelorum’ lezen, wat zich laat vertalen als ‘Zie het brood der engelen’. Deze hier wel heel toepasselijke versregel komt uit het ‘Lauda Sion Salvatorem’, een lied voor Sacramentsdag, het hoogfeest van het Allerheiligste Sacrament, dat gevierd wordt op de tweede donderdag na Pinksteren, of op de zondag erna, Sacramentszondag. Thomas van Aquino schreef de tekst rond 1264 op verzoek van paus Urbanus IV, die toen zelf het initiatief nam tot de instelling van hoogfeest.¹⁸

In de cartouche onder ‘Ecce panis angelorum’ kunnen we nog net de tekst ontcijferen. Er staat: ‘Den eerweirdigen heer ... Heirman Protecteur’. Jan Bernard Heirman was pastoor van Wetteren van 1880 tot aan zijn dood in 1897.¹⁹ Elke nieuwe pastoor was tegelijk ‘protecteur’, (beschermheer) van de Broederschap en zijn naam werd telkens aangebracht in de cartouche.²⁰ Zo zorgden N. Witsman en schilder Karel Remes voor het naamkaartje van de nieuwe pastoor-protecteur, respectievelijk Pieter Frans Reyniers in 1802 en Jan Francies Van Doorne in 1823.²¹

Een Wetterse meester-schrijnwerker

De catalogoog zou in het Wetterse werkhuis van meester-schrijnwerker Jacob Crommandy gemaakt zijn. We vonden aanvankelijk geen verdere gegevens over de familie Crommandy, maar gelukkig wist Karel Schepens dat ook de communiebank in de kerk van Smetlede uit zijn atelier kwam en Hubert Topke, gewezen voorzitter van de culturele raad van Lede, kon in een

¹⁶ <http://www.gabrielfila.nl/Artikelen%20Gabriel%20febr.april.juni.aug.%20okt.%20dec.2017.pdf>

¹⁷ <https://begijnhofmuseum.turnhout.be/object-in-de-kijker#collection-item-18205>

¹⁸ https://en.wikipedia.org/wiki/Lauda_Sion

¹⁹ René Uyttendaele, Wetteren 1780-1900, p. 249.

²⁰ Cort begryp der regulen, p. 12.

²¹ Register van de rekeningen 1780-1972, rekening 1802-1803 en 1822-1823, bewaard in de dekenij Sint-Gertrudis Wetteren.

mail bevestigen dat Jacques Cormandijn de communiebank vervaardigde in 1667, en hij voegde er meteen aan toe dat Jaak Cormandijn of Coromandijn - de schrijfwijze van de familienamen kon toen nog al eens variëren - ook de ramen voor de sacristie van de kerk van Lede had gemaakt. Dezelfde Jacques Cormandijn maakte ook de nieuwe zitbank voor de kerkmeesters in de kerk van Smetlede.²²

Meer onderzoek is nodig want een communiebank uit 1667 en een catalogoog die gemaakt is in de tweede helft van de 18de eeuw, beide door dezelfde persoon, dat is zeer onwaarschijnlijk, zo niet onmogelijk. Karel Schepens heeft zich wellicht van eeuw vergist. Te meer omdat in de jaarlijkse algemene vergadering van het 'strict gulden' van 12 juni 1713 beslist werd om een catalogoog te laten maken.²³

De naamkaartjes in de catalogoog

Een catalogoog die effectief dienst deed als ledenlijst. De naam van elke gildebroeder werd op een kaartje geschreven en aangebracht in de vakjes van de catalogoog. Als de gildebroeders een verplichte goddelijke dienst bijwoonden, dan trok de knaap of dienaar van de broederschap hun naam uit de catalogoog. Zo kon makkelijk gezien worden wie niet aanwezig was en dus in aanmerking kwam voor een boete (beslissing van 13/6/1717).²⁴

Voor het schrijven van de naamkaartjes werd beroep gedaan op meester Pieter Bogaert (rekening 1728-1729, 1729-1730 en 1732-1733), Jan Baptist Bombeke (rekening 1740-1741 en 1741-1742), de zoon van Gillis Baeyens (rekening 1743-1744), Albert Adriaen Van der Linden (rekening 1760-1761), die daarvoor gouden verf en rode inkt gebruikte, Laurens Antoon van Zuydt (1819-1820), die het deed met rode en zwarte inkt, en de zoon van J. Herreman.²⁵

De catalogoog werd ook regelmatig gekuist, gevernist of geverfd²⁶ en omdat het aantal gildebroeders jaar na jaar steeg, werd in 1759 aan meester schrijnwerker Joseph Praet opdracht gegeven 'voor het vermeerderen' van de catalogoog.²⁷

De pelikaan die haar jongen voedt met haar bloed. Titelpagina van het boek Tapytje der geestelijcke ende wereltlijcke heerschappije / Dirck van Baardt. - Steenwyck : Hendrick Stuyfsandt, 1661.

²² Hubert Topke / Smetlede 1000 jaar. - 2017, p. 18 en 34.

²³ Ledenregister van de Broederschap, dekenij Sint-Gertrudis Wetteren. In dit register werden sporadisch ook beslissingen neergeschreven (de meeste daterend van vóór 1726).

²⁴ Ledenregister van de Broederschap, dekenij Sint-Gertrudis Wetteren.

²⁵ Register van de rekeningen 1726-1779, rekening 1728-1729, 1729-1730, 1732-1733, 1740-1741, 1741-1742, 1743-1744) en 1760-1761. Register van de rekeningen 1780-1972, rekening 1818-1819.

²⁶ Register van de rekeningen 1726-1779, rekening 1770-1771: betaald aan meester Brouns voor het accomderen en vernissen van de catalogoog. Register van de rekeningen 1780-1972, rekening 1898-1820: aan J.F. Michem voor het kuisen van de catalogoog; 1828-1829 aan Karel Terragola verver voor het verven van de catalogoog.

²⁷ Register van de rekeningen 1726-1779, rekening 1759-1760.

Erfgoed en Cultuur

7 stapstenen voor de gedeporteerden van 18 augustus 1944. Wetteren plaatst 7 stap-stenen om de 7 Wetteraars te gedenken die hun deportatie door de Duitsers op het einde van de oorlog niet overleefden. De eerste stapsteen is geplaatst voor het huis aan de Markt 19, waar Cyriel Wante toen woonde (nu café 't Alternatief). De 6 andere stapstenen worden later geplaatst, telkens daar waar de slachtoffers op dat moment woonden.

Kiosk zoekt nieuw verblijf. De gemeente zoekt een permanente plaats voor haar kiosk (geboortedatum 1973) die momenteel onderdak is in het gemeentelijk magazijn. De kiosk kan nog één keer verplaatst worden en zal voor hij naar zijn definitieve plaats verhuist, opgeknapt worden.

Een zomerbar in de tuin van de dekenij: als dat maar goed afloopt. Na overleg tussen Vzw Den Hof en het agentschap Onroerend Erfgoed – de tuin is beschermd - is overeengekomen dat de ingang niet aan de Markt ligt maar in de Kattestraat en wordt het aantal toegelaten bezoekers beperkt. Het hoger gelegen deel van de tuin is niet toegankelijk. Voor de activiteiten wordt o.a. samengewerkt met cc Nova en Wetteren Samen. Tot 3 september, telkens open vanaf 15 uur (maar niet op maandag en bij slecht weer). Meer info op www.vzwdenhof.be.

Sint-Annakapel Wetteren-ten-Ede kreeg de inspectie op bezoek. De provincie en de intergemeentelijke onroerend erfgoeddienst Schelde-Durme zoeken de nodige financiële middelen om deze kapel uit 1863 die op de hoek staat van Mellesteenweg en Mellepontweg, te restaureren. De inspectie was nodig om vast te stellen welke werken nodig zijn. Oude foto's van de kapel kunnen helpen om de kapel in haar oorspronkelijke staat te herstellen. Je kan ze ons bezorgen, wij spelen ze dan door. Een en ander kadert in het project Kapelleksgangers.

Dodenakker van Massemen komt tot leven. Omdat kort afgereden gazons ecologische woestijnen zijn, kiest de gemeente voor haar kerkhoven voor een ander maaibeheer om zo meer biodiversiteit te krijgen. Het kerkhof van Massemen geldt als proefproject.

Massemse reuzen Diederik en Beatrijs eindelijk gedoopt. De reuzen Diederik en Beatrijs, ontworpen en gebouwd door het buurtcomité THOG, werden al in 2014 ingeschreven in de geboorteregisters van Wetteren. Nu zijn ze ook gedoopt in aanwezigheid van peter Mark

Van Durme en meter Paula Van Den Veegaete. Diederik verbeeldt de eerst gekende heer van Massemen (12de eeuw). Beatrijs is zijn dochter en erfgename.

Wetteren heeft gezongen! Zingen bevordert het geluksgevoel, verbindt mensen en is ontspannend. en zingen deden de Wetteraars op zaterdagavond uit volle borst. Ze kregen de liedjesteksten op een blaadje en sommigen voelden de dansbenen jeuken.

Brouwerijen schieten als paddenstoelen uit de Wetterse erfgoedgrond. Eerst was er alleen miswijn, dan kwam er een wijnhandel en nu zit er in de voormalige Heilig Hartkerk van Kwatrecht ook een brouwerij. Tegen het einde van dit jaar stroomt er bier uit de kraan. Wijnhandelaar en brouwer Hans Dusselier en zoon Victor hebben in de tuin van de kerk hopplanten staan en een selectie van kruiden waarmee ze nieuwe bieren willen brouwen. In de voormalige watermolen aan de Molenbeekweg heeft ook Steffen De Backer nu een eigen microbrouwerij Pikaflor, waar hij Pikaflor brouwt, een volledig Belgisch bier met mout, gist en hop van eigen bodem. Voor de fijnproevers: het is een blond tarwebier (6,3%) met een zurige smaak en mooie bitterheid. Meer info op www.pikaflor.be.

Bronzen Arsène afdeling Filmkunst van de Kunstacademie. Die ging dit jaar naar Nico Van Daele (Wetteren) voor zijn filmpje over vioolbouwer Robert De Bruycker uit Serskamp.

Fietstocht vol volksverhalen. De Erfgoedcel Land van Dendermonde heeft drie volksverhalenfietsroutes uitgewerkt. Op je gsm en met de Erfgoed App kan je tijdens je tocht luisteren naar regionale volksverhalen. De volksverhalenroute die door Laarne, Wetteren en Wichelen loopt gaat over duivels en reuzen en is 36,8 km lang. De fietskaart kan je gratis krijgen in de bibliotheek en op de toeristische dienst.

Linde van Westrem van dood gered. We schreven er nog over in onze Nieuwsbrief van december 2108, de vredesboom die na Wereldoorlog I aangeplant werd aan de kerk van Westrem. De 100-jarige boom werd tijdens de storm van 9 juni heerlijk toegetakeld. Een professionele boomverzorger heeft de boom op donderdag 1 augustus onder handen genomen. Door hem grondig terug te snoeien krijgt de boom, die van binnen gedeeltelijk hol is, de kans om zich te herstellen en nieuwe takken en een nieuwe kruin aan te maken.

Akten burgerlijke stand gedigitaliseerd

De Wetterse geboorte-, huwelijks- en overlijdens- akten worden voortaan digitaal opgemaakt en opgeslagen in een centrale databank. Ze worden ook digitaal ondertekend. Ook de akten vanaf 1961 zullen digitaal ter beschikking komen. De oudere akten niet, die worden toch maar sporadisch geraadpleegd en dan nog vaak voor genealogische opzoeken.

Parochie Laarne en Wetteren heet voortaan Gabriël parochie; De parochie Laarne-Wetteren heeft in maart haar naam veranderd in 'Gabriël parochie', naar de aartsengel, brenger

van de blijde boodschap aan Maria. De Gabriel-parochie heeft nog 4 kerkplekken: Sint-Gertrudis in Wetteren, Sint-Martinus in Massemen, Sint-Macharius in Laarne en Sint-Denijs in Kalken.

Vrank & Vrij 'Weg uit Wetteren'. De turnzaal van de school op Overbeke voldoet niet meer. Daarom is Vrank & Vrij Weg uit Wetteren gegaan en verhuisd naar de Gentse Scala. Tijdelijk hopen de verantwoordelijken en in afwachting van een nieuwe degelijke gemeentelijke accommodatie voor lokale toneelgroepen. Misschien wordt dat wel de kerk van Overbeke.

MARTINUSROUTE

Nieuwe bedevaartwandelaroute tussen Aalst en Massemen. Het traject van Aalst naar Massemen is een onderdeel van een van vier Europese culturele Sint-Maartenwandelaroutes, die van Utrecht naar het Franse Tours leiden. Het werd op 28 april ingewandeld als onderdeel van de viering van 1000 jaar Massemen.

Schoorsteen Van Hauwermeirsmolen afgebroken en heropgebouwd. Omdat de 26 meter hoge schoorsteen van de beschermde Van Hauwermeirsmolen gevaarlijk scheef begon te hangen, is hij steen voor steen afgebroken en daarna heropgebouwd. Een precies werkje, maar vooral een kostelijk restauratie. De eigenaars kregen een subsidie van zo'n 64.000 euro, terwijl de totale kost 108.000 euro bedraagt. Er is daarom een projectrekening geopend waarop giften kunnen gestort waarvoor een fiscaal attest wordt gegeven. Meer info op de facebookpagina van de Van Hauwermeirsmolen.

Gemeente wil bunker van Kwatrecht redden. Het gemeentebestuur wil de bunker langs de Schelde in Kwatrecht bewaren. Die zou kunnen afgebroken worden tijdens de Sigma-werken tussen Wetteren en Melle. Het gemeentebestuur wil de Vlaamse Waterweg overtuigen om de bunker te behouden. Hij maakt deel uit van de bunkergordel rond Gent uit de jaren '30.

De Kracht van Water. Langs de Scheldeoeveren van Berlare, Destelbergen, Laarne, Melle, Wetteren en Wichelen kom je tot 8 september 32 foto's tegen die de kracht van het water illustreren. Ze werden gekozen uit 532 inzendingen van (amateur)fotografen.

Je kan ze allemaal bezoeken via een uitgestippelde fietsroute van 53 km (inkorten of indelen kan en mag natuurlijk ook!). Meer info over de fotografen, de locaties en de te volgen route, kan je vinden op <https://www.hoogtijscheldevallei.be/het-feest-nog-niet-gedaan>.

Moments before the flood. Ook even reclame maken voor de tweejaarlijkse openluchtfototentoonstelling van de gemeente Laarne in de Kalkense Meersen. Langs een parcours van 2,3 km in de Kalkense meersen kan je 15 foto's van de gerenommeerde Belgische fotograaf Carl De Keyzer bekijken. De foto's komen uit de reeks 'Moments before the flood' en raken een heet hangijzer aan: de klimaatopwarming en de stijgende zeespiegel. De Keyzer fotografeerde stranden net voor die overspoeld zouden (kunnen) worden. Meer info op <https://www.hoogtijscheldevallei.be/het-feest-nog-niet-gedaan>.

Een woord van dank aan de bezoekers van onze tentoonstelling rond oude kledij, die zelf in hun klerkast gedoken zijn en ons enkele mooie kledingstukken hebben geschonken.

Voordelen van het lidmaatschap van onze heem- en geschiedkundige kring

Het lidmaatschap van de heem- en geschiedkundige kring "Jan Broeckaert" vzw, bedraagt slechts 12 euro per jaar. Je kan lid worden tijdens je bezoek aan ons museum of door overschrijving op het rekeningnummer BE21 0682 1293 2003.

1. Ben je lid dan nodigen we je steeds uit op (de receptie van) onze **tentoonstellingen** in het museum (onder andere op onze jaarlijkse kermistentoonstelling).
2. Ben je lid dan nodigen we je uit op en kan je deelnemen aan onze **evenementen**.
3. Ben je lid dan kan je deelnemen aan onze **gegidste historische themawandelingen** rond begraafplaatsen, bunkers, verdwenen industrieën, beluiken, enz.
4. Ben je lid dan kan je met ons op **bezoek** naar **erfgoedbibliotheken** en **musea**.
5. Ben je lid dan kan je een **rondleiding** krijgen in ons **museum**, tijdens de openingsdagen van het museum of op afspraak, individueel of in groep, bijvoorbeeld met je familie of vrienden.
6. Ben je lid dan ontvang je drie keer per jaar onze **nieuwsbrief**, per post en als je dat wilt ook via e-mail. In de nieuwsbrief publiceren we bijdragen over het verleden van Wetteren, Massemen én Westrem. Via de nieuwsbrief nodigen we je ook uit op onze activiteiten.
7. Ben je lid dan kan je, na afspraak, de in onze **bibliotheek** aanwezige literatuur en documentatie raadplegen.

Bezorg ons je e-mailadres

Stuur daarvoor een mailtje naar hubert.keuppens@telenet.be én word ook vriend van onze facebookpagina (<https://www.facebook.com/heemkringwetteren>). Je blijft dan digitaal op de hoogte van onze activiteiten, én je ontvangt onze nieuwsbrief in je mailbox.

Maak gebruik van ons Documentatiecentrum

In het nieuwe secretariaat van ons museum kan je onze gespecialiseerde bibliotheek en archief raadplegen. Ook in de gemeentelijke bibliotheek en het gemeentearchief ben je welkom als je op zoek bent naar informatie over de geschiedenis van Wetteren, Massemen en Westrem.

Werk mee aan onze Nieuwsbrief

Elke bijdrage over heemkunde of geschiedenis van Wetteren, Massemen of Westrem, komt in aanmerking voor opname in onze nieuwsbrief. Wil je iets vertellen over het verleden van je familie uit Wetteren, Massemen of Westrem? Het kan misschien wel via onze nieuwsbrief.

Vrienden van het Museum

Ons heemkundig museum beheert tal van waardevolle voorwerpen. Sommige zijn aan herstelling of onderhoud toe. Ben jij, door opleiding of jaren ervaring, expert in het onderhoud en herstellen van voorwerpen in hout of metaal, van aardewerk, van oude instrumenten, zoals klokken en radio's, van kleding en ander textiel? Weet jij een en ander af van inventariseren of wil je gewoon een handje toesteken? Word dan medewerker van de 'Vrienden van het Museum', een enthousiaste groep mensen die zich zonder verplichtingen inzetten voor het beheer van ons gemeentelijk erfgoed. Stuur een mail naar hubertkeuppens2@telenet.be of geef een seintje via 09 369 80 89 (na 20 uur). De werkgroep komt samen op donderdag- en/of vrijdagmiddag.

Openingsdagen heemkundig museum Wetteren - 2019

Zaterdag 31 augustus 2019: receptie om 17 uur. Het museum blijft open tot 19 uur.

Zondag 1 september 2019: van 10 tot 12.30 en van 14 tot 19 uur.

Dinsdag 3 september: van 10 tot 18 uur.

Zaterdag 7 september, 5 oktober en 2 november van 14 tot 18 uur.

Contacteer ons

Via onze penningmeester / secretaris Fernand Schamp, tel. 0479 47 96 64 of 09 369 17 63 of fsw1@skynet.be, Heem- en geschiedkundige kring Jan Broeckaert, p.a. Kerkstraat 31, 9230 Wetteren. Een groepsbezoek kan je ook aanvragen via de dienst Toerisme, Markt 1 (ingang via Kerkstraat), 09 366 31 04.

Julie doken mee in onze kleerkast

De tentoonstelling van afgelopen zomer van de oude kledij die in ons museum wordt bewaard, was een voltreffer en dat is vooral te danken aan Fernand Schamp, onze penningmeester / secretaris én zijn echtgenote Christiane Van Impe, onze verantwoordelijke voor de tentoonstellingen, die er in stilte maar met veel energie en kennis van zaken aan gewerkt hebben. Ze kregen bovendien waardevol advies van de Erfgoedcel van het Land van Dendermonde.

Tientallen kledingstukken uit het einde van de 18de eeuw tot de jaren '50 van vorige eeuw waren te zien: babykledjes en kinderkleren, en ook de voor die tijd rijkelijke en verfijnde kledij en bijhorende attributen van de betere burgerij. Het eerste toonmoment op 3 juli werd een ware overrompeling en daarna, tijdens de openingsuren van het museum, bleef de belangstelling voor de mode van weleer groot.

Verschijnt 3
keer per jaar
Augustus 2019
23ste jaargang

